

Universiteit
Leiden
The Netherlands

How the caged bird sings: Educational background and poetic identity of China's obscure poets

Wu, J.

Citation

Wu, J. (2021, January 5). *How the caged bird sings: Educational background and poetic identity of China's obscure poets*. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/139042>

Version: Publisher's Version

License: [Licence agreement concerning inclusion of doctoral thesis in the Institutional Repository of the University of Leiden](#)

Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/139042>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

Cover Page

Universiteit Leiden

The handle <http://hdl.handle.net/1887/139042> holds various files of this Leiden University dissertation.

Author: Wu, J.

Title: How the caged bird sings: Educational background and poetic identity of China's obscure poets

Issue Date: 2021-01-05

Samenvatting

Dit proefschrift onderzoekt de interactie van onderwijs-achtergrond en poëtische identiteit in het hedendaagse China, met verwijzing naar een literair-generatiele groep genaamd de Duistere dichters die furore maakte in de late jaren 1970s en de vroege jaren 1980. Als leden van die groep gelden meestal Bei Dao, Shu Ting, Gu Cheng, Jiang Je en Yang Lian. Anderen die ermee worden geassocieerd maar pas in de late jaren 1990 erkenning kregen zijn Shizhi, Mang Ke, Duoduo, Genzi en Wang Xiaoni.

Hoofdstuk 1 laat zien dat hoewel de dichters, hun ouders en onderzoekers in China hun creatieve werk vaak zien als ongerelateerd of negatief gerelateerd aan schoolonderwijs, twee begrippen een ander perspectief mogelijk maken. Ten eerste helpt Ivan Illich's idee van ontscholen (*deschooling*) om het concept onderwijsachtergrond te herdefiniëren. Ten tweede leidt het onderzoek van Michelle Yeh en Maghiel van Crevel tot een werkelijk gelocaliseerde herdefinitie van het concept poëtische identiteit voor het hedendaagse China. Dit biedt een springplank voor mijn onderzoek van de complexe interactie van onderwijsachtergrond en poëtische identiteit voor de auteurs in kwestie. Deze dingen houden zonder meer verband, en dat is niet alleen of zelfs maar primair een negatief verband. Binnen het veld van de moderne Chinese poëzie leerden de Duistere dichters enerzijds van de traditie van linkse literatuur en anderzijds van modernistische literatuur (die veel buitenlandse literatuur in vertaling omvatte maar ook “zelfgemaakte” Chinees-modernistische teksten, en die beide zijn innig verstrengeld). Dit proces vond plaats via vier vormen van onderwijs: schoolonderwijs, onderwijs vanuit de familie, onderwijs door gelijken (*peer education*) en onderwijs door persoonlijke mentoren.

Hoofdstuk 2 betoogt dat schoolonderwijs, familieonderwijs en mentoronderwijs de Duistere dichters bekend maakten met Politieke Lyriek (als onderdeel van de linkse traditie) en hen ertoe bewoog om al op jonge leeftijd op die manier te schrijven. Na de uitbraak van de Culturele Revolutie en de onderbreking van schoolonderwijs in 1966 kreeg het onderwijs door gelijken een grote rol, en deed hen hun betrokkenheid bij de Politieke Lyriek heroverwegen. We zien hoe ze zich

Samenvatting

daaruit geleidelijk terugtrekken, met Genzi en Duoduo als duidelijke voorbeelden. Al leenden ze zeker elementen van de Politieke Lyriek (zoals bepaalde metaforen en soms een bepaalde toon), ze combineerden die met wat ze leerden van de modernistische traditie.

Hoofdstuk 3 richt zich op Shizhi. De sporen van het schoolonderwijs, dat Politieke Lyriek bepleitte en de waarden van collectivisme en nationalisme benadrukte, zijn duidelijk zichtbaar in zijn poëtische identiteit. Zijn familieonderwijs weerhield hem van extreem activisme in de Beweging van de Rode Gardisten. In tegenstelling tot vele anderen vertoonde hij geen gewelddadig gedrag jegens zijn leraren of andere gezagsfiguren, en verrijkte zijn werk door te putten uit klassiek-Chinese gedichten die hij van zijn moeder leerde. Naast de invloed van school- en familieonderwijs zien we de invloed van het mentoronderwijs dat hij kreeg van de oudere dichter He Qifang. We zien Shizhi rondgaan in een cirkel, weg van de Politieke Lyriek naar een afwijkende vorm daarvan en dan er weer naar terug. In deze gedichten zien we hem worstelen met de keuze tussen collectivisme en individualisme, tussen orthodoxie-en-publieke-erkenning en een meer ondergrondse status.

Hoofdstuk 4 richt zich op Bei Dao. Politiek-Lyrische aspecten van Bei Dao's vroege werk weerspiegelen zijn schoolonderwijs, dat hem in contact bracht met de literatuur en hem aanzette tot het cultiveren van "de koorts van de revolutie". Het schoolonderwijs ligt ook ten grondslag aan zijn inzet van de metaforen van de klaproos en de barnsteen, die hij overnam uit schoolboeken. Zijn gebruik van de metaforen van het schaap, de herder en de nauwe poort wijst op een Christelijke invloed, vermoedelijk via het geloof van zijn moeder en aldus via familieonderwijs. Vermelding verdient dat Bei Dao's latere verzet tegen de Politieke Lyriek voortkomt uit zijn vroege, diepe bekendheid ermee. Bij de ontwikkeling van zijn standpunten over taal en poëzie verkent hij verschillende vormen van het zelf en pluis het verband uit tussen zelf en collectief en tussen zelf en samenleving. Alles bij elkaar blijkt Bei Dao's verhouding tot de Politieke Lyriek ambivalent en gecompliceerd. Dit ondergraaft simpele aannames over een duidelijke breuk tussen de Politieke Lyriek uit de Mao-tijd en de Duistere poëzie uit het begin van de Hervormingen.

Hoofdstuk 5 richt zich op Gu Cheng. Tijdens zijn korte blootstelling aan het schoolonderwijs was Gu niet toegewijd en behaalde slechte resultaten. Hij stond geïsoleerd van zijn klasgenoten, vooral de andere jongens. Als enige van de Duistere dichters reflecteert Gu in zijn gedichten op het schoolonderwijs en benoemt hij zijn persoonlijke ervaring. Er is de suggestie van verdriet, maar de lezer kan de vinger niet leggen op de gevoelens van de dichter over school. Toen hij in 1969 naar het platteland gestuurd werd (net als vele andere stedelijke jongelingen) begon Gu Cheng aan een exclusief en intensief familieonderwijs-“programma”, toen hij poëzie leerde schrijven van zijn vader Gu Gong, een dichter die werkte bij het Volksbevrijdingsleger en een krachtig voorstander van de Politieke Lyriek. Net als in het geval van Bei Dao vloeit Gu Chengs latere rebellie tegen zijn vader voort uit zijn diepe bekendheid met de Politieke Lyriek. Uiteindelijk streefden vader en zoon uiteenlopende en soms tegengestelde esthetica na en hadden ze een zeer verschillende mening over poëtica. In een transformatie van de Politieke Lyriek toont Gu Cheng verzet en argwaan tegen de politiek, door standaardmetaforen uit de Politieke Lyriek op ongebruikelijke wijze te gebruiken. Hij schreef ook politieke allegorieën die de spot drijven met de hypocrisie van de politiek.

Hoofdstuk 6 richt zich op Wang Xiaoni. Anders dan de andere Duistere dichters kreeg zij de kans om te studeren, en haar ouders waren literaten noch intellectuelen. Ze moedigden haar niet aan om dichter te worden; in feite ontmoedigden ze haar. Haar moeders toewijding aan haar werk maakten haar een afwezige in het gezin en dit zette Wang ertoe aan om het evenwicht tussen haar eigen werk en haar rol als moeder en echtgenoot te overdenken. Wangs poëtische identiteit weerspiegelt haar onderwijservaring op twee manieren. Ten eerste toont ze haar afwijzing van de Politieke Lyriek door te schrijven in eenvoudige, directe en precieze taal, en politieke metaforen te vermijden. Ten tweede stelt ze voor “als dichter opnieuw te beginnen”. Ze verkent de betekenis van het thuis via nuchtere reflectie op dit “gewone” onderwerp, dat jarenlang had ontbroken in de Chinese literatuur. Ze stelt zich kritisch op tegenover de “marginaliteit” van de poëzie, de cultus van de poëzie en de cultus van het dichterschap in het hedendaagse China, en tegenover traditionele beelden van het dichterschap.

Hoofdstuk 7 vat mijn bevindingen samen en bespreekt vragen die de eerdere hoofdstukken hebben opgeroepen. Bovendien bied ik een vergelijking van de

Samenvatting

Duistere dichters en de dichter van de Derde Generatie, die furore maakten vanaf het midden van de jaren 1980. Hun onderwijsachtergrond en poëtische identiteit verschillen radicaal van die van de Duistere dichters. Velen van hen hebben gestudeerd, en als we dit combineren met de manier waarop ze afstand namen van de Duistere poëzie zien we een meer diverse onderwijsachtergrond en poëtische identiteit in deze groep dan bij de Duistere dichters. Ik hoop dat deze vergelijking een beginpunt biedt voor toekomstig onderzoek.